

F 24
1888

თ ე ა ტ რ ი

საყოველ-კვირაო სალიტერატურო და სამხატვრო გაზეთი
1888 წელსა № 28 მარტის 14.

გაზეთი ღირს: ერთს წლ. 5 მ.,
ნახევ. წლ. 3 მ., ცალკე № 15 კ.
ხელის მოწერა შიილეხა:
თბილისში, რედაქციის კანტორაში.
ფოთში ბესარიონ კალანდაძესთან.
ადრესი გარეშე მცხოვრებთათვის:
Тифлисть, въ редакцію газеты
„ТЕАТРЪ“. გაზეთი ისე იდე-
ხა: თბილისში, ჩარკვიანის წიგ-
ნის მაღაზიაში; და ბ-ნი ხიდდუყელ-
თან — გოლოვინის პრესპექტზე.

საგაზეთოდ დანიშნული წერი-
ლები (გორცესპონდენცია) გარევე-
ლით უნდა იყოს დაწერილი. თუ სა-
ჭიროება შიითხოვს წერილებს რე-
დაქცეა შესწორებს. რედაქცია არა
კისრულობს წერილების უკან გაგ-
ზავანას და მათ შესახებ მიწერ-
მოწერას.
ყოველ წერილში უნდა იყოს
მონსენებელი: სახელი, გვარი და
საცხოვრებელი ადგილი დამწერისა

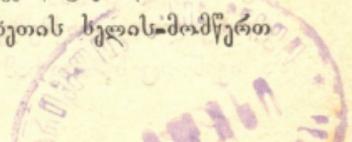
99

რედაქციისაგან

ვისაც გას. „თეატრი“ ნახეპარ წლითა ჰქონდათ
გაწერილი, იმათ ვადა შეუსრულდათ, ხვედრი ნომ-
რები სრულიად გაეკსავნათ და ამისათვის
შემდეგი ნომრების გაგსავნა მოესპოთ.

სტენის მოყვარულნი ხშირად მოგუპართავენ სოღამე სსკა და სსკა
ქალაქებიდამ და დაბა-სოფლებიდათ თსოვნით: მცხოვრებლები გვთსო-
ვენ წარმოდგენის გამართვას, ჩვენ დიდას სიამოვნებით დავაკმაყო-
ფილებდათ მთსოვნელების სურვილს, მაგრამ ჰიესუბი არა გვაქსო
და თუ მოგუპოვებოდათ რამე ადვილად წარმოსადგენი ჰიესა—გვა-
თსოვეთ. ამის გამო განვიზრასეთ „თეატრში“ ვებქლოთ ჰიესუბი
და შემდეგ, სოგი მათგანი გადავებქლოთ ცალკე წიგნებად.

«თეატრიდამ» გადავებქლილი ჰიესუბი გაზეთის ხელის-მომწერთ
ისე იფასად დაუთმოხათ.

ახალი ამბები

ამ თვის ექვსს, როგორც ქვევითაც არის მოხსენებული, ახალ-ქალაქში სცენის მოყვარულთ წარმოადგინეს „ბაიყუში“ — ცეკარლია. ამ პიესაში თალიკოს როლს თამაშობდა მ. ჯაფარიძისა. ეს ქალი თავის დღეში სცენაზე არ გამაჟულა, მაგრამ თალიკოს როლი მშვენიერად წარმოადგინა. გასპარ ტურ-ფუქს-საეატანცის როლს თამაშობდა თ. ე. თარხნიშვალი და ცოტა სომხურ კილოს ვერ ჰხაძედა, თორემ სხვაფრივ არა უშედა რა... დრამატულმა საზოგადოებამ, რომ ითავეს და სხვა-და-სხვა სოულებში წარმოდგენები მართოს, ბერეს კარგს, სცენის სასარგებლო აქტიორს ქალს და კაცს იშოვის.

— რადგან თეატრზე დაიწყეთ ლაპარაკი, მეტი არ იქნება ორიოდ სიტყვა კადვე ვთქვათ. სულ კერა ნახევარი და დარჩა ზამთრის სეზონის დაწყებამდე და ჩვენი დრამატული საზოგადოების ჩამო-ჩუპიც არსად იამის. თუკა დარბაისელმა „იერიამ“ შარშანდელივით კადვე დაგვარწმუნა(?), რომ დრამატულმა საზოგადოებამ ზამთრას რეპერტუარი უკვე შეადგინა ახალი პიესებისაგანაო, მაგრამ ძალიან ვიჭენეულებთ „იერიის“ სიტყვების სიმართლეში. დიდის სიხარულით მივევებებით იმ დღეს, რა დღესაც „იერიის“ სიტყვების სიმართლეს საქმით დავეიმტიკებენ, მაგრამ არა გვჯონია. შარშან კადვე გამოაჩნდა ისეთი პირი, რომელიც ათამდე ახალ პიესას აძლევდა დრამ. საზოგადოების კომიტეტს და პირობას უდებდა მთელი რეპერტუარის თავისი როლებით მომზადებისას ექვს თუმნად, მაგრამ კომიტეტმა არ ისურვა ეს, რადგან ის პირი, ცოტა არ იყოს რო არ ევითნავებოდათ კომიტეტის ზოგიერთა წევრებს. შემდეგ კი, როცა სეზონი დაიწყეს — არც ერთი პიესა არა ჰქონდათ მზათ და როლებს წარმოდგენის დღეს ურიგებდნენ აქტორებს. ეხლაც გვჯონია, რომ საქმე ისევე ისეა, თორემ აღდგომა და ხელო — საქმე გამოაჩენს. რეჟისორიც იშოვის თუ არა არაფინ იცეს, მაგრამ ან კი როგორ იშოვიან, როდესაც ჰგო-

ნიათ, რომ თუ არ კომიტეტის წევრი, რეჟისორად არავენ ივარგისებს. იქნებ ასეც იყოს! იქნებ რაც ქართველებში კარგი რეჟისორებია სულ კომიტეტის წევრებათ იყვნენ ამოჩხულნი, მაგრამ შარშანდღემა სეზონმა რადგან დაგვიმტყიცა, რომ არც ერთ მათგანს არ შეუძლიან საქმის რიგიანად წაყენა, ისეც გარეშე პირი უნდა მონახონ, სანამ დრო არის და სცადონ იქნებ სხვამ უფრო გააკეთოს საქმე. თუმცა კი ანდაზის: «ლუკმა ვაყარდეს, ჯამში ჩაყარდეს» გადახვევა ზოგს არ უამება, მაგრამ მეტი ღონე არ არის... იმედი გვაქვს რომ შეიღი-რვა თუმნისათვის თვეში შარშანდელივით თავებს არ შეირცხვენენ.

— როგორც „კავკასს“ შეუტყვიან, თბლისელები აპრობენ ამ ცოტა ხანში გამართონ სახალხო სეირნობა ალექსანდრეს ბაღში, „წინამძღვარიანთ კარის სკოლის“ სასარგებლოდ. ღმერთმა ხელი მოუშალოთ. იმედია, რომ თანამგრობობი ბევრი გამოჩნდება და ვისაც როგორ შეუძლიან შეეწევა ამ სასარგებლო საქმეს.

— როგორც მკითხველებს მოკსენებათ, ქალაქის მმართველებმა გამოიყვანეს აქვალის წყალი ნასესხები ფულებით. წამოგვადეს კისერზე ვალები და, რადგან სხვა საქმეებს ვეღარ გასწედა ჯიბე—შემოიღეს ახალი გადასახადება, სხვათა შორის ქალაქში გასასყადად მოყვანილ საქონელზედაც დაადეს ბაჟი. კიდევ გამოიანგარიშეს ამ ბაჟს რამდენი უნდა შემოეტანა მაგრამ ეხლა კი ჩივიან, რომ გამოანგარიშებულზე ძალიან ნაკლები შემოსოს...

ჩვენ მოგახსენებთ კიდევ, რომ «ცოტა კი არ შემოდის», ძალიან ბევრი შემოდის, მაგრამ ქალაქის კასსაში კი ცოტა ჩადის: მოჩვეულ საქონელზე რომ ფულს ართმევენ—კვიტანციებს აძლევენ. შემდეგ მიღის საქონლის პატრონთან ვიღაც „მაკლერი“ და კვიტანციებს უკანვე ართმევენ. მერე მიაქვს ეს კვიტანციები და სხვა საქონლის პატრონს (ვისაც ახლად მოხდის საქონელი და ჯერ ბაჟი არ მიუტია) ნახევარ ფასად აძლევს. ამაში საქონლის პატრონი, რა აკვირვებია, იცებს

და ღწერთიც შეარგებს, მაგრამ კარგი კი იქნებოდა გავგოთ ვინ არიან ეს „მაკლერები“, თუ არ თვითონ უპრავეს აგენტების მონახევრე—ამხანაგები.

— სოფ. ხოელის მასწავლებელი თ. ნიკო თარხნიშვილი გეტხვებს გამოვაცხადოთ, რომ ელიზავეტა იაკოვლენა კოლდევინისას, დროებით ახალქალაქში მცხოვრებელს, გარდაუცია მისთვის ათი ეგზემპლიარი დავით სოსლანის თხზულებისა: „სცენები მიროვოი სუდასთან“, სოფელში დასარიგებლად. მასწავლებელი თარხნიშვილი დადს მადლობას უძღვნის ამ უცხო ტომის ქალს ქართველთ საქმის თანაგრძნობისათვის.

— თბილისის ოლქის სასამართლოში, ამ თვის ოც-დაოთხს დანიშნულია გასარჩევად საქმე სურფ-ნიშნის ეკლესიის მღვდელი ტერ-არაქელ აკოფოვი აზიზიანცისა და ამაზასვე ელიტერგილიანცისა. ამ ორმა შეადგინეს ისეთი დოკუმენტები, რომლებიც ამტკიცებენ, რომ მუღდლუსა ორბელოვი ვითომ მემკვიდრეა იმ ოპანეზა ორბელოვისა, რომელიც გარდაიცვალა ინდიში და რამდენიმე მილიონი ფული დაჩა. ეს ტყუილი დოკუმენტები მღვდელს აზიზიანცს მიუყიდნია პოლკოვნიკი იაკოფა ლაზარევისათვის თხუთმეტ თუმნათ და კიდევ ჩამოურთმევია ისეთი ვალდებულობის ქალაღდი, რომ როდესაც ლაზარევი მიიღებდა ორბელოვის ქონებას, მაშინ ხუთასი თუმანი კიდევ უნდა მიეცა აზიზიანცისათვის.

ინფანტა

(ბაღლადა ბონეურიდამ)

(დასასრული*)

III

იანო გადაეხვია გრაფინიას; ხანგრძლივის კოცნის შემდეგ საწოლ ოთახისკენ გასწია, ხმა არ ამოუღია. გრაფინია თან გა-

*) იხ. „თეატრი“ № 27.

ედენა. იანომ საწოლი ოთახის კარი მიიხურა და თავის ოთხი თვის ბავშს კოცნა დაუწყო, რომელიც დედის ძუძუებში ჩახუტებული ცალის თვალთ მამისკენ გაიყურებოდა, თითქო მამისა ეშინიანო; თითქო ამ უმანკო ქმნილებამაც იგრძნო რაღაც, თავზარის დამცემის მოახლოებაო. მაგრამ ყრვამ ანგელოზივით გაიღიმა, ფუნთუშა ხელებით დედის ძუძუებს პატუნი დაუწყო და გაუგებელის ენით ლულუნი მიართო. მხნეობასაც ბოლო მოელო. გრაფმა მეტად თავი ველარ შეიმაგრა და დიდრონ თვალეზიღამ ცრემლები გადმოყარა.

— ცრემლები, იანო! რას წიშნავენ ეს ცრემლები? რაღაც უბედურებაა შენს თავზედ და არ მიმხელო! რისთვის, რა მიზეზით განრისხდა შენზედ მეფე?!

გრაფ იანომ შეიმაგრა ცრემლები, მაგრამ პასუხი მაინც ვერ მისცა. გრაფინია გულში ჩაეკრა ქმარს და ხელებზედ კოცნა დაუწყო. მითხარი შენი კავშიანი, ჩემო სიცოცხლე; გაუყავი მწუხარება შენს ერთგულს ცოლს! ნუ თუ შენ, რომელსაც ამდენი მზიარულება მოგინიჭებია, არ გინდა შენს მწუხარებაში წილი დამიღო? არა ჩემო საუნჯეე, უნდა მითხრა, რაც გაწუხებს! ევედრებოდა გრაფინია. გეფიცები ღმერთს, ღეთის მშობელს და ჩვენს ერთად ერთს იმედს—მიშას, რომ სიკვდილი ათასჯერ ძირჩენია—გაუგებარის მიზეზით ტანჯვას...

გრაფინიას ტანჯვა იანოს გულს უწყლავდა, გრაფინიას მარგალიტი ცრემლები ხელებზე ეცემოდა.

— ტანჯვით სიკვდილი იმას, ვისაც ამ გვარი სიკვდილის ბრძანება შეუძლია—სიკვდილი მძვინვარე მეფეს! წარმოასთქვა საშინელის ხმით იანომ.

— ახ, მე მაინც არაფერი არ მესმის შენი! მე მაინც ვერ გაეგე რას წიშნავენ შენი სიტყვები(!) სიცოცხლეს გაფიცებ მითხრა—რა არის ის საიდუმლოება, რომელიც ბნელ-უფსკრულივით ნეტარების გზას გვიღობავს?!

— რა არის?! საქმეც ის არის, რომ სათქმელათაც ძნელია. ოჰ, ღმერთო ჩემო! რა არის!.. შენ მეკითხები განა? მაშ გეტყვი: შენ უნდა მეფის ბრძანებით ამაღამ მოგკლა და ინფანტაზედ ჯვარი დაეწერო... აი რა არის! განა ამაზედ უსასტიკესი ტანჯვა,

წაზება კიდევ იქნება?! ოჰ, წვეულმც იყოს შენი ბრძანება, შე ბარბაროსო!..

გრაფინია შეერთა ამ საზარელი სიტყვების გაგონებაზედ, ფერი ეცვალა და გულ-შემოყრილი ქვის იატაკზედ მკვდარივით დაეცა. იანო მივირუა თავის საყვარელს ცოლს, გულში ჩაიკრა მისი ცივი ხელები, აიყენა, რბილ სარეცელში ჩააწვინა და თვლებში კოცნა დაუწყო.

IV

ღმერთს არ უნდოდა მისი სიკვდილი. მწუხარება სიკვდილზედ უმწარესია. გრაფინია გონზედ მოვიდა და ევლრება დაუწყო თავის ქმარს:

— იანო! განა შენ უნდა მოჰკლა შენი საყვარელი ცოლი?! ნუ მომკლავ, ჩემო ძვირფასო იანო, ნუ! მე გჩვენებ გზას, რომლითაც შეგექლება გვექცე მეფის ბრძანებას და მის ბარბაროსულს სურვილს: წამიყენე მამა ჩემთან, იმას გაგიყვით ვუყვარვარ. იქ თავისუფლად გაეზრდი ჩვენს პაწაწინა მიშას. მიშას ჩემსავეთ ვერაფერ ვერ შეიყვარება, იანო! მას ვერაფერ ვერ მოუფლის ისე, როგორც მე! მე ისევ სიკვდალამდის შენი ერთგული დავრჩები, როგორც ვიყავი. შენთვის ვილოცავ, ოღონდ კი წამიყენე მამა ჩემთან და ნუ მომკლავ! იანო, გვევლრები ნუ მომკლავ! გვევლრები მამა ჩემთან წამიყენო!..

— ეს შეუძლებელია, ჩემო სიცოცხლე! შუა ღამე სრულდება. საცაა შეფესაგან გამოგზავნილი კაცი მოვა შესატყობად: შესრულებულია მისი ბრძანება თუ არა?

— არა, იანო, მე დარწმუნებული ვარ მოსაკლავად არ გამომეტებ! სიკვდილს არა სჯობია საპყრობილეში ჩამსვა? იქ, დარწმუნებული იყავ, ჯადრი მომიღებს ბოლოს; თორემ შენი ხელით სიკვდილი—არ გვარი ტანჯვა იქნება, იანო!.. როცა ამ სიტყვებს ამბობდა გრაფინია, საწოლს თავის კარებიდან ხმა შემოისმა: „კრავ იანო, შუა ღამე შესრულდა! მეფის ბრძანება შესრულებულია, თუ არა? თუ გრაფინია მკვდარია, შეიწყნაროს უფალმან მისი სული; თუ არა და დროა წაიკითხოს ამა სოფლის გამოათხოვი ლოცვა და გამოესაღმოს საქაოს!“

— ახ! ამოიოხრა გრაფინიამ ამ სიტყვების გაგონებაზედ; შე არ შემძლიან, ლეთის მშობელო, ლოცვა. სიკედილი ა' მ მძმს; მიმძიმს და მტანჯავს შენი ღალატო, იანო! ნუ თუ შენ უნდა შენის ხელით მომკლა? ნუ თუ შენ უნდა წამართვა სიცოცხლე, მხოლოდ იმისთვის რომ მეფემ გიბრძანა!.. იანო, იანო დაფიქრდი! მაგრამ, ა'ა, მართალი ხარ! გიბრძანეს და უნდა მოიქმედო! გაბატონს ღმერთმან განკითხვის დღეს. მხოლოდ ნება მომეცი გამოვცხოვრო იმათ, რაც ოდესმე მკვარებია და ცხლაც მიყვარს: მშვიდობით ჯერ გაუფუჭრქენელო ვარდებო! მშვიდობით ბალო, მშვიდობით აუზო! შეინახეთ თქვენი ჩემდამი სიყვარული, როცა საყვარელი ქმარი დაეწყებას მიმცემს. მშვიდობით ჩემო ანგელოზო! მომეცი ბავშვი, იანო, მომეცი, ერთხელ კიდევ მივიკრა გულზედ. დეე, უკანასკნელათ მაინც მანუგეშოს მისმა აღერსმა! დეე, უკანასკნელათ მაინც დალიოს დედის რძე. დალიე, შეილო, დალიე რძე სასიკედილოთ მომზადებულის დედისა. დღემდის შენ გყავდა დედა, ხვალ-კი გეყოლება დედინაცვალი—მეფის ქალი. . აქ ვერ შესძლო სიტყვის გაგრძელება და კვლავ იატაკზედ დაეცა.

— გრაფ იანო, კარი გააღეთ; გრაფ იანო, ნუ მოჰკლავთ თქვენს ცოლს, გამოგზავნილი ვარ მეფისაგან და პატიების წერილი მომაქვს. გრაფმა კარები გააღო და საშინლათ შეკრთა, როცა მის წინ მდგომი ინფანტა დაინახა.

საკათედრო სობოროდამ ზარების ხმა მოისმის. ღმერთო, ეინ მოკვდა, ვისთვის რეკენ გლოვის ზარს?! მოკვდა წუთის სოფლისთვის და საუკუნოდ გამოესალმა სააქოს მეფის ქალი: ინფანტა მიდის მონასტერში. ღმერთმა არ მოინდომა მეფის ქალისათვის სათნოებით სავსე ცოლ-ქმარის გაყრა! ბნელს სენაკში საუკუნოდ დამარხა ინფანტამ თავისი სიყვარული.

ი. სენაკელი.

ი მ ე დ ი

ერთი მიზრძანეთ, ამ სოფლად კაცსა
რა ასულდგმულებს იმედის მეტი,
რომ ეს იმედი მას დაეკარგვის
თვით გენიოსიც კი ხდება რეტი.

ცხოვრების გზაზედ უბედო კაცი
ბევრგვარ ვაებით დატვირთულია,
მაგრამ იმედით სულსა იმხნეებს
იმიტი სცოცხლობს დაჩაგრულია.

ხვალის იმედით დღევანდელს ტანჯვას
უძლებს და იტანს მოლოდინითა,
ჰფიქრობს რომ ხვალე კეთილს მოუტანს
და ვაახარებს ჩაგრულს გულითა.

მაშ რით იცოცხლოს დღეს უბედურმა
თუ არ იმედით ხვალინდელისა
წართმევა მისი რომელიმე მხრით
მართლიე მოსპობაა მის სიცოცხლისა.

ადამიანი მღეთისა ხატება
უმანკო გრძნობით შემკობილია,
სრულებით ჰკარგავს სულის სიმაღლეს
თუ სრულად იმედ დაკარგულაა.

მაშ ნუ წაერთმევთ მომავლის იმედს
თუ გესურს რომ კაცი არ გახდეს მხეცი,
ვინც ამა მკნებას მტკიცედ არ იცავს
იცოდეთ არის გონებით ბეცო.

ქაიხოსრო გველოვანი.

ქართული თეატრი

მარიამობის ექვს, სცენის მოყვარულთაგან სოფ ახალ-ქალაქში იყო გაპართული წარმოდგენა იმ ქალთა სკოლის სასარგებლოთ, რომელთაც კნ. მ. ე. ორბელიანის თაოსნობით არსდება. წარმოდგენაში, სხვათა შორის მონაწილეობა მიიღეს ქ. გა. ბუნია-ცაგარლისამ, ი. ცაგარელმა და ა. ნებიერიძემ. ჯერ წარმოდგინეს „ბაიყუში“—ცაგარლისა; შემდეგ ბ. ნებიერიძემ წიკითხა სცენები ხალხის ცხოვრებიდან და გაბ.-ცაგარლისამ იმდერა სხვა და სხვა სამღერალები. წარმოდგენამ რიგიანად ჩაიარა და მაყურებელნი კმაყოფილნი დარჩნენ. შემოსავალი ექვს თუმნამდე იყო. წარმოდგენის შემდეგ ქ. გაბ.-ცაგარლისათვის უნდა მიერთმევიანათ ბ-ნი ქართველიშვილისაგან გამოცემული „ვეფხისტყაოსანი“, რომელსაც იმ საღამოზე მოელოდდენ თბილისიდან, მაგრამ რადგანაც, რალაც მიზეზის გამო, ვერ მიიღეს, თავიუღლი მხართვეს და ვახშმის წინ, რომელიც კნენა ბ. მ. თარხნიშვილის სახლებში იყო გამართული, წაუკითხეს შემდეგი „აღრესი“, რომელსაც სიტყვა-სიტყვით მოვიყვანთ:

„დიდი ნიჭის პატრონი მხოლოდ მაშინ სდგას უმაღლეს წერტილზედ კაცობრიობის ცხოვრებაში, როდესაც დიდ ნიჭს მოსდევს დიდი გულკეთილობაც. ამ ორივე საუნჯით ისეა დაჯილდოვებული ბუნებისაგან ნატალია მერაბის ასული გაბუნია-ცაგარელისა, რომ ჩვენ ქართველ საზოგადოებისაგან არის ჩაწერილი იმ სასარგებლო წევრების სიაში, რომლის სახელობითაც დღეს ასე ამაყობს ჩვენი ქართველობა. დღეს ჩვენი პატარა ახალქალაქის საზოგადოება მით არის ბედნიერი, რომ თავის თვალთ ხედავს როგორც თქვენს დიდ ნიჭს, აგრეთვე თქვენ გულ კეთილობასაც ნატალია მერაბის ასულს. ნიშნათ პატრის ცემისა მოურთმევია ჩვენ საზოგადოებას სახსოვრათ, როგორც საუკეთესო ჩვენი სცენის მოღვაწისათვის, საუკეთესო ჩვენი მწერლის თბზულება.“

ალექსანდრე მალალაშვილი, ნინო სპეგარელიძისა, კნ. ბარბარე თარხნიშვილისა, კნ. ნინო თარხნიშვილისა, კნ. ელისაბედ თარხნიშვილისა, თ. ნიკოლოზ ლუკას ძე თარხნიშვილი და კნ. ნატალია თარხნიშვილისა.

უხანაური გახმოება

(თარგმანი)

კომედიის ერთ მოქმედებად.

(გავრქელება*)

გ ა მ ო ს ვ ლ ა მ ე ხ უ თ ე

ივინივე და ანიუტა

ანიუტა. თქვენ მიბმანებთ?

ჩაროვისა. ჰო, ყურბი მიგდე. (კორნეეს) უპარწავათ.

კორნევი. ანაფერს, ანაფერს.

ჩაროვისა. (ხელს) ამას კარები შესცვლია, ჰგონია რომ გვერდ-
 ზედ სორისტკასთან არის.

ანიუტა. მამ გავაგდოთ.

ჩაროვისა. არა, ეგ არა ზი ეს ასი თუმანი, მე დაწმუნებუ-
 ლი ვარ, რომ შენ კარგათ მოასვენებ (ელაზანკებას ჩემთან).

კორნევი. (წამოვა წინ) რა კარგი რამ არის, თქვენი ჭირიმი.
 არა, განა მე ვერ მოვხერხებ ამასთან არშეიუბას? თუ ის კარშიყუ-
 ბა, მე რაღა ვარ. ის თუმცა მდიდარია, მაგრამ მე რომ იმსე სხალ-
 გასდინა ვარ და ლამაზიც ეს ანაფერია? არა, უნდა როგორმე ავე-
 ტორდილალო.

ჩაროვისა. მისკდი რაც გითხარია?

ანიუტა. (მირბის ფულებით) ბატონი ბმანდებათ, მოვასვენებ.

გ ა მ ო ს ვ ლ ა მ ე ე ქ ვ ს ე

ჩაროვისა და კორნევი

ჩაროვისა. დიდხანს არ მოგინდებათ ღოდნა.

კორნევი. მეწინა, სწორე გითხრათ, თქვენთან, ჩემო ლამა-
 სო ლიდიკა, თქვენს ასლ... თქვენ სომ ლიდა გქვანთ?

ჩაროვისა. არა!

*) იხ. „თეატრი“ № 27.

გორნევი. აფსუს, ესეც კარგი სასულია! მაგრამ როცა იქნება გავიგებ, მაგრამ ე...ე .. უკაცრავათ, მგონი არც მე ვაგინდობივართ, ანდრეი მისაილინი გორნევი. არტილერიის ავიაციით ნამყოფი გას-
 ლაკარ, კანტანინ ატსტაკეში, უცხოლო, დასანიშნავი უმაწვილი კაცი, სრულებით თავისუფალი, სულეში თავის დღეში არაფერი საქმე არა მქონია, ლიტერატურაში დიდი სასული მქვს. მამა. შაბუელი არა მქვს რა, მაგრამ მანინ ბუერს ვშოულობ, თუმცა უფრო მეტს ვქვამ, ჩვეუ-
 ლებთან მქვს. გულით ძალიან კეთილი ვარ, არაფერი ეშმაკობა არ მქვს, რომ იტყვიან ცხვარიო, სწორეთ ჩემსედ არის ნათქვამი. სა-
 შინლათ მეჯავრება ზრანსკა და რაღაც ცერემონიები, სადაც უნდა ვიყუე, სადაც უნდა მივიდე, კარებში დამხვდება ჩატრელებული შვიცა-
 რი—ვიცი საცა ვარ და ვისთან. ძალიან მეჯავრება რაღაც თავის გა-
 მოდება, კვენსა და თითქმის, ცოტა არ იყოს, მშიშარცა ვარ.

ჩაროვისა. მშიშარა? არა, მაგას კი ვეღარ დაგიჯერებთ!

გორნევი. გარწმუნებთ. კურდღელი ბუნქში სომ მოგაგორანდ-
 ბათ... მაგრამ თქვენისთანა ქალებთან კი სულ სხვა არის: აქ ღონე და
 სამხნევე ერთი ორად შემატება, რაღაც თავისუფლობასა ვე მნობ; მე
 აქ არ შეშინიან, არ შეშინიანება და შირ და შირ ვეტყვი თქვენს
 სამშენიერეს, რომ ანდრეი მიზაილინი იღუებება, ჭკარგავს თავის
 დამშვიდებულს გულს. გეფიცებით, თქვენ სწორეთ ისეთი ხართ,
 როგორსაც მეუბნებოდა ხოლმე სანდასან ჩემი ფაქირი, მაგრამ აჭამდის
 კი არსად მენასა; მე მზათა ვარ გთხოვთ ხელი.

ჩაროვისა. ხელი?

გორნევი. დანს ხელი, მარცხენა ხელი

ჩაროვისა. განა კერე მოვწონვართ?

გორნევი. არ შემიძლიან გამოვთქვა როგორ მომწონსართ და
 თუ ნებას მომცემთ...

ჩაროვისა. რა, რა?

გორნევი. გაკოცეთ (ჭკოცნის ზირსედ).

ჩაროვისა. მოწყალო ხელმწიფე, თქენი სუმირობა ძალიან
 შოაშ მიადის.

გორნევი. მე სულაც არა ვსუმირობ, ნამდვილის გულით ..
 თუ არა გკერათ შემიძლიან გავიმეორო (ჭკოცნის).

გ ა მ ო ს გ ლ ა მ ე შ ე გ ი დ ე

ივინვე და ანიუტა

ანიუტა. (შემოსულისს) უიჰ!

კორნევი. აბა, რა გაუვირებთ, თქვენ სომ არა გპოცნით?

ჩაროვისა. ბრეყვი!

კორნევი. თქვენ სჯავრობთ?

ჩაროვისა. სირცხვილი თქვენთვის, ჰატოისან სალხს ეგრე არ

მოქტევიან.

ანიუტა. აი წერილები.

ჩაროვისა. გადაეცი ამ ბატონს.

ანიუტა. (აძლეკს წერილებს) რაგორ არა გტყვევნიანთ?

კორნევი. (ხელა) რა არის, რა გენა, ხომ არ შეგტამე?

ჩაროვისა. ხომ მიიღეთ რასაც ელოდით, შეგიძლიანთ მი-

ბძანდეთ.

კორნევი. თუ ძარტლას სჯავრობთ—ბოდიშს ვითხოვ.

ჩაროვისა. თავის დღეში. (ანიუტას) ანიუტა, გაუნათე და

გააცილე ეს ბატონი. (გადას სანქაროთ მარცხნივ).

გ ა მ ო ს გ ლ ა მ ე რ გ ე

კორნევი და ანიუტა.

ანიუტა. აბა, რა მოახდინეთ ეგა, ჰა?

კორნევი. არ შემიძლიან უიშისოთ, თქვენმა მშემ. თავისი ბრალა, რათ არის ისეთი კარგი. ესლას თქვენც გაკოცებთ და უნდა გაწეინოთ?

ანიუტა. ძალიან მეტს ნებას აძლეკთ თქვენს თავს, უნდა იცოდეთ ვისთან რაგორ მოქტეთ. მაგისთანები აი, იმ ხორისტკასთან შეგიძლიანთ ჩაიღინოთ, გკურდით რომ დგას.

კორნევი. რაო, რაო?

ანიუტა. უეკლას როდი უნდა შეადაროთ ვილაც დებორინისას, რომელთანაც უეკლას თავის თავი საკუთარ სახლში ჰტონია.

კორნევი. მოათმინე, რაგორ? განა მე კი საათში დებორინისას არა ვარ? (მძებრე) რომელიც...

ანიუტა. რასაკვირველია, არა!

კორნევი. მაშ ვინ არის ეს ქალი?

ანიუტა. ნადეჟდა გასილიეკვა ჩაროვისა,

კორნევი. იჰ! სემუან ნიკოლაევიჩის საცოლდე? (იქით) მართ-
ლა და რა ნამდვილი სულელი ვუფილგარ, ეს რა ჩავიდინე?

ანიუტა. თქვენ მარჯვნივ უნდა შესულიყავით და არა მარცხნივ;
მეორეც ესა, ჯერ კარგათ, ნამდვილათ უნდა გაგვეოთ ვინა სდგას აქ
და მეტე შემოსულიყავით.

კორნევი. კრიჭან, აი სათახალა, მე კი ვაკოცე, ჭა? არა, უნდა
უკანვე დაუბრუნო ჩემი კოცნა. ქალა, არ შეიძლება აქ დაუძისოთ
ქალბატონს?

ანიუტა. რა დროს დამსუბანა. თქვენ გაბძანება გთხოვეს აქედ-
გან.

ჩაროვისა. (კულისუბიდან) ანიუტა! ანიუტა!

კორნევი. (იჭერს) თუ ღმერთი გწამთ, ნუ წასვალთ; იქნება
თითონ გამოვიდეს, ბოდიში უნდა მოვითხოვო. თუ ღმერთი გი-
უყვართ ნუ გასვალთ

ანიუტა. გამიშვით, კარგი, მე იქით გავალ (უჩვენებს შუა კა-
რებს გამოქცევა და გავა).

კორნევი. ღმერთმანი და ეს რა სულელურ მდგომარეობაში
ჩაკვარდი, არ ვიცი რა მოვიქმედო... მგონი მოდის.

გ ა მ ე ხ ვ ლ ა მ ე ც ნ რ ე

იგივე და ჩაროვისა

ჩაროვისა. ანიუტა, ანიუტა! როგორ, თქვენ ისევ აქა ხართ?

კორნევი. (შერცხვენილი) ქალბატონო, მე, მე .. მქონდა შა-
ტივი... ე. ი. თქვენ... თქვენ .. დიას, დიას, თქვენ გქონდათ შა-
ტივი .. სემუან ნიკოლაევიჩის დაგალებს თქვენთან... არა, უგარცხვათ,
თქვენთან არა... მაგრამ მანინც .. თქვენ..

ჩაროვისა. სსვ რა გნებამთ? (უჩვენებს კარებს) გთხოვთ!

კორნევი. მე თქვენთან წინახდმდეგობა გავწიე, მე თქვენ გა-
წყენით... მე მქონდა შატივი... ესე იგი გავბედე და თქვენს მშვე-
ნიერს სასუს ვემთხვიე... ღმერთო მამატიე! ღმერთმანი არ ვიცი რას
გამბობ და რას არა.

ჩაროვისა. თქვენმა მეგობარმა სსვაც ხომ არა დაგვანდათ რა? გორნევი. არა, პატონო, სსვაც არაფერი. უს, ღმერთო, რომ მაგონდება ეს რა სისულელე ჩავიდინე, ისე მრცხვენთან, ისე მრცხვე-სთან, რომ მგონი; შენება უბრალო დაგვიკრათ თავი და...

ჩაროვისა. როგორ, მისვლით ვინცა ვარ?

გორნევი. ჩემდა სსუბედუროთ .. არა, ჩემდა-სსუბედუროთ ვი არა, ჩემდა-სამწესაროთ. ეჰ, ჩემდა სსბედნიეროთ მე თურმე თქვენ-თან ვლანარაკობდი, მაშინ როდესაც ჩემი თავი ვილაც სუთ თუმანს სორისტკასთან რგონა. მე ძალიან ვწუხვარ, რომ ჩემსედ ტყუილი და ცუდი აზრი გეწებათ.

ჩაროვისა. სუ სწუხდებათ, ნამდვილი აზრი შევადგინე. თქვენ-ნი ბოდიში სულ უბრალოა; არაფერს არ გიშეუღიანო (რეკს წაღს).

გორნევი. მაინცა და მაინცა... უკვლავიერი ეს... იმედი მაქვს... ე. ი. რასაკვირველია, დამნაშავე ვარ. მაგრამ... რაც უნდა იქონ...

გ ა მ ო ს ვ ლ ა მ ე ა თ ე

იგინივე და ანიუტა

ანიუტა. მე მიბძნებთ?

ჩაროვისა. ამის იწით კარები რომ აღარ შეეცვალას — გაუნ-თე კიბუმიან.

გორნევი. საჭირო არ გასდევთ, სუ სწუხდებათ, თქვენმა სი-მშენიერემ გამინათა კიდეცა და გამინათლა კიდეც თითქმის; ნასვამ-დის (გადის).

გ ა მ ო ს ვ ლ ა მ ე თ ე რ თ მ ე ტ ე

ჩაროვისა და ანიუტა

ჩაროვისა. მადლობა ღმერთს. თავის დღეში აღარ მიიღო ეგ სულელი, გესმის! მე მაგისთანა ბრეიუების თავი არა მაქვს და ვერც ავიტან მაგ ნაირ სისულელეს. აბა მითხარი როგორ მიგიღო იმ ჭაღმა.

ანიუტა. არაფერი, არც-კი შეწუხებულა არაფერსე. რამწამს ვუთხარი სიმეონ ნაკოლაევიჩი ცოლს ირთავს მეთქი და წერილებს

გთხოვთ—მაშინვე აიღო და მომცა. ასე მგონია დაჩუქულია... მაგრამ ერთი პირობით კი, რომელსედაც უმჯობესია უნდა დაუყოლოდა. ჩაროვისა. რა პირობა?

ანიუტა. შესანიშნავი ანაბეჭი, სისუფილე; იმას ვსურს, რომ ორი სიტყვა მაინც მიწეროთ მადლობის მაგიერი, რადგანაც სიხარულიანათ ვაქცევით.

ჩაროვისა. რის გულისათვის? როგორ, მე იმას მიწერო?

ანიუტა. და რა უშავს, წერილის მიწერა სომ არ მოგინდებთ, მხოლოდ ორი სიტყვა, მე დაუპირდი, თორემ იქნება არ ძველს.

ჩაროვისა. დაუპირდი! მამ კარგი. (სწერს და მერე კითხულობს) „დიდათ გმადლობთ“. საკმაოდ ორი სიტყვა?

ანიუტა. ჩემთვის სულ ერთია, მე კი ჩემს სიტყვას ვაჯიხულებ და.

ჩაროვისა. (სდებს წერილს კონკურტში, ზევიდგან აწერს ადრესს და აძლევს ანიუტას) კარგათა სდგას სასლში?

ანიუტა. ისე რაღა, არა უჭირს რა.

ჩაროვისა. ას, ნეტა კი წამეკითხნა წერილები და სხვა არა მინდოდა რა, ვინ იცის რამდენი ფიცი... რამდენჯერ ეყოლება დარწმუნებული, რომ იმას მეტი არავინ უყვარს და, ეს ვინ იცის, რამდენი სნის საიმეოვნებს რაღაც ას თუმნათ ისუიდას უკან... უჰ, რა სამაგლობაა! ღმერთო, განა კიდევ იქნება რამე ამ კაცებსედა უმეზავსია.

ანიუტა. ისინი ჭალებზე ამოებენ მავას.

ჩაროვისა. მამ სირცხვილისგან მაგასე მეტი რაღა რჩებთ სათქმელათ. ას, ნეტა კი წამეკითხნა და! (ხარის ხმა ისმის) კიდევ ვიღაცა; არავინ არ მიიღო, გესმის! უთხარი რომ შინ არა ვარ, ვათა ვარ, ერთი სიტყვით, მოიგონე რაც გინდა (მიდას მარცხნივ).

(შემლევი იქნება)

ზ ა ს ა რ თ ო ბ ი

ბასმარკის სახელი მთელ დუნაზე გავარდნილი. ერთი ნიდერლანდელი ქვიმი, რომელსაც ძალიან ბევრი უმოგზავრობა, ამბობს, რომ ამერიკის და ჯესტრალიის მიერუბულ ალაგებშიც კი იციან და

ასსუნებენ ბისმარკის სასულსაო. ზოტ-სანდში მე შევსკდოო არბებს, რომლებიც ცდილობდნენ ვირები მოეჭირაკებინათ, ან მოეყინათ ჩემთვის ზედ შესაჯდომათ. ყველა თავის ვირს აქებდა; ვირებს სსვადა-სსვა გამოჩენილი კაცის სასულეები ერქვათ. მაგალითად ერთს ვირს გლადსტონი ერქვა. გამოვიდავებ შოტის ერთი ცამეტი წლის ბიჭი იყო, რომელმაც ყველას გადააჭარბა ყვირილით: «ჩემი ვირი იყო დეო, ჩემ ვირზე უკეთესს ვერ იშოვით, სასულიც კარგი აქვს—ბისმარკი». აბა სასულიც გავარდნასაც ამას ეტყვიან აი!

მეორად ნაყადი სუმრობა. ნიუ-იორკის სასტუმროებში წესად არის მიღებული, რომ ვისაც ჭსურს ბიჭმა გადავიძოს, — სასტუმროს მდგომურთა სიაში, თავის გვარის ზირ-და-ზირ უნდა აღნიშნოს: ამა და ამ დროს გამაღვიძეთო. ერთი გერმანელი ძალიან სუმრობის გუნებაზე ეოფილა და ერთ საღამოს ყველა მდგომურების გვარების ტკბრდზე დაუწერა: „დილის სამ საათზე გამაღვიძეთო“. ღამის სა. მი საათი რომ შესრულებულა, ბიჭს დაუწევია სტუმრების ღვიძება. მდგომურებს შეჭმინებიათ, ჭკონებიათ სასტუმროს ცეცხლი კვიდება და ზერანგის ამარ კარში გაცვიენულან. შემდეგ გაუგიათ მხარულე გერმანელის სუმრობა და სასამართლოში უჩილათ. მოსამართლეს ცხრა ას თემნამდე გადაუსდვიენებია ხალხის შეწუხებისათვის.

~~~~~  
**რედაქტორი და გამომცემელი ალ. ნემირიძე.**  
 ~~~~~

~~~~~  
**გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა**  
 ~~~~~

სტენები „მიროვი სუდასთან“ — დაფით ხოსლანისა დაბეჭდვად ცალკე წიგნებად და ისეილება „წერა კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების“ წიგნთ საწეობში და ბ-ნი ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში. პიესა დირს 13 კაზ. კაზ. „თეატრის“ ხელის მომწერთ დაეთობათ ორ შაურად. ჭლანქ გარეშე მცხოვრებთ შეუძლიანთ ღვირბული ფასი ფოსტის მარკებით გამოგზავნან.